I. rész

1. Milyen α valós paraméter esetén lesz a következő egyenletnek egy megoldása?

$$\frac{x^2\cos\alpha + x + \frac{1}{2}\sin\alpha}{x^2 - \frac{1}{2}} = 0.$$

(*11 pont*)

2. Óvodás korú kisöcsénk a játék rulett-zsetonokat használja toronyépítésre. Az első korongoszlop mellé magasabbat állít, majd a következőket ugyanannyival növeli, mint a korábbiakat. Így egy lépcsős toronysorozatot hoz létre mackójának.

a) Milyen sorozatot alkotnak a tornyok magasságai?

b) Az első toronytól kezdve csoportosítsuk a tornyokat hármasával. Igazoljuk, hogy a hármas csoportokban szereplő tornyok magasságainak összege számtani sorozatot alkot.

c) A sorba rendezett tornyok elejéről kisöcsénk elvett n darab tornyot, majd megszámoltatta velünk, hogy hány zsetonja van összesen. Ezután elvett még n db tornyot, s ismét megkérdezte, hogy az előzővel együtt most hány zsetonja is van. Ebből a két adatból meg tudnánk-e mondani, hogy még n tornyot elvéve, hány zsetonunk is lesz az előzőkkel együtt? (*12 pont*)

3. Az A halmaz elemei olyan 100-nál kisebb pozitív a egészek, melyekre $\sin(a\cdot 10°) = 0{,}5$. A B halmaz elemei a 100-nál kisebb hattal osztható természetes számok.

a) $|A| =?$ $\qquad |B| =?$

b) Definiáljuk a C halmazt a következőképpen: $C := \{1; 2; 3; 6; A\}$, ahol az A halmaz a C eleme. $|C \setminus B| =?$

c) Hány páros elemű részhalmaza van C-nek? (*14 pont*)

4. A Balaton valósághű modelljét szeretnénk elkészíteni. Az adatok szerint a Balaton hossza 77 km, felszíne 594 km^2, átlagos mélysége 3,6 m, legmélyebb pontja 11 m.

a) Hány centiméter mélyen lesz a modellünk legmélyebb pontja a felszínhez képest, ha annak hossza a terepasztalon 1 m?

b) Mennyi a modellünk léptéke (méretaránya)?

c) Hány centiliter víz kell a modellhez, ha azt valóban vízzel szeretnénk feltölteni?

d) A Balatont egy helikopterről fentről is megtekintjük, hogy lássuk, mennyire hasonlít a modellünkre. A tó két legtávolabbi, egymástól 77 km-re lévő pontját nézzük hossztengelyére merőlegesen, középpontja felé repülve. 4 km távolságban, 900 m magasról mekkora szögben látjuk a tavat? (*14 pont*)

II. rész

5. Egy bank a következő ajánlattal kívánja ügyfelei körét bővíteni: aki a megadott határidőig pénzét áthozza a fiókba fél éves lekötéssel, az első hat hónapban évi 5% kamatot kap. Az *apró betűs részt* elolvasva megtudhatjuk, hogy fél év után havi lekötéssel, évi 1,5% kamattal marad a fiókban a pénzünk. (A havi lekötés azt jelenti, hogy amennyiben előbb vesszük ki a pénzünket, a teljes kamatot elveszítjük a csonka hónapra.) 1 millió forintot teszünk be a bankba. Ezen feltételek ismeretében válaszoljunk a következő kérdésekre.

a) Mennyi pénzünk lesz fél év múlva?

b) Mennyit kamatozott egy év alatt a betett 1 millió forintunk?

c) Korábbi bankfiókunkban hagyva a pénzünket évi 2%-os a kamatot kapnánk havi lekötés mellett. Legfeljebb mennyi időre éri meg áthozni a pénzünket az új helyre? (*16 pont*)

6. Ugorjunk másfél évet. Az egyetemek új előírása miatt a 2017-es érettségin igen sokan választották a matematikát emelt szinten. 10%-uknak 90% feletti lett az eredménye.

a) Az emelt szinten érettségiző diákok közül véletlenszerűen megkérdezve 10-et mekkora annak az esélye, hogy közülük pontosan ketten 90% feletti érettségit tettek?

b) Internetes felmérésen 100 diákot kérdeztek meg véletlenszerűen az emelt szinten érettségizők közül. Mekkora a valószínűsége, hogy legfeljebb 2-en vizsgáztak 90% feletti eredménnyel? És annak, hogy a 100 megkérdezett diákból legfeljebb ketten vannak azok, akiknek nem sikerült 90% felett az eredményük?

c) (Az emelt szinten túlmutató kérdés.) Az OH statisztikájában kutakodunk. A 40 000 emelt szintű vizsgázó eredményét tekintve 90%-os biztonsággal hány 90% feletti eredményes vizsgázóra számíthatunk? (*16 pont*)

7. Adott a valós számok halmazán értelmezett f függvény:

$$f: x \longmapsto \frac{x}{1-|x|}.$$

a) Ábrázoljuk a függvényt a $]-1;2] \setminus \{1\}$ intervallumon.
b) Adott a $g(x)=2x$ függvény. Mi lesz az $f\circ g$ függvény értékkészlete a $]-1;2]$ intervallumon?
c) Határozzuk meg az f függvény inverzét a $]-1;1[$ intervallumon, s ábrázoljuk az f^{-1} függvényt. (*16 pont*)

8. Lakásunk nappali szobája hatszög alakú, melynek oldalai rendre $AB=3{,}4$, $BC=2{,}3$, $CD=2{,}3$, $DE=2{,}3$, $EF=3{,}4$, valamint $FA=3{,}7$ méteresek. Az AB és a BC, valamint az DE és az EF oldalak merőlegesek egymásra. A szoba parkettázásához szeretnénk megállapítani az alapterületét, melyet kétféleképpen teszünk meg.

Mi megmérjük a szoba AD átlóját, melyet 4,8 méteresnek találunk, míg fiaink a szoba F csúcsánál lévő szöget határozzák meg, melyet 120°-nak mérnek. A hosszúságot 5 cm-es pontossággal, míg a szöget 5°-os pontossággal tudjuk eszközeinkkel megmondani.
a) A szög vagy a hosszúság relatív hibája nagyobb?
b) Mekkorák a területek a két esetben?
c) Mennyire pontosan ismerjük a két esetben az AD átlót?
d) Melyik mérést fogadjuk el inkább? (*16 pont*)

9. A mérnökök egy gépkocsi mozgását figyelték műszerek segítségével négy másodpercen át. A pillanatnyi sebességek (m/s-ban) mért adataira a számítógép a következő függvényt illesztette:

$$v(t)=2{,}5t^3-16t^2+33t+5.$$

a) Mekkora sebességre gyorsult fel az autó az első másodperc végére?
b) A sebességváltás pillanatában nem gyorsult az autó. Mikor volt ez?
c) A gépkocsi pillanatnyi fogyasztását (centiliterben mérve) a következő függvény írja le:

$$F(t)=2\cdot 10^{-2}\cdot \big(v'(t)+50t\big).$$

Hány centiliter üzemanyag fogyott az első két másodperc alatt? (*16 pont*)